

WOJEWODA LUBUSKI

FBC-IV.431.11.2014.MSta.

Pan
Stanisław Chudzik
Wójt Gminy Santok

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206 ze zm.), w związku z art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), w dniach od 7 sierpnia 2014 r. do 22 sierpnia 2014 r., w Urzędzie Gminy w Santoku (ul. Gorzowska 59, 66-431 Santok) została przeprowadzona w trybie zwykłym planowa kontrola finansowa.

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Finansów, Budżetu i Certyfikacji Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp.:

- Małgorzata Staśkiewicz – Kierownik Oddziału Kontroli – na podstawie upoważnienia Wojewody Lubuskiego nr 264-1/2014 z dnia 6 sierpnia 2014 r. - przewodniczący zespołu kontrolnego,
- Anna Bylina - Starszy Inspektor w Oddziale Kontroli – na podstawie upoważnienia Wojewody Lubuskiego nr 264-2/2014 z dnia 6 sierpnia 2014 r.,
- Marek Halasz – Inspektor Wojewódzki w Oddziale Kontroli - na podstawie upoważnienia Wojewody Lubuskiego nr 264-3/2014 z dnia 6 sierpnia 2014 r.,
- Maja Wawrzyniak - Starszy Inspektor w Oddziale Kontroli – na podstawie upoważnienia Wojewody Lubuskiego nr 264-4/2014 z dnia 6 sierpnia 2014 r.

PRZEDMIOT I ZAKRES KONTROLI:

Prawidłowość wykorzystania i rozliczania dotacji otrzymanych z budżetu państwa w 2013 r. w wybranych rozdziałach i paragrafach oraz realizacja dochodów budżetu państwa związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej.

Zgodnie z art. 28 ust. 3 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie, w związku z art. 4 ustawy o kontroli w administracji rządowej, kontrolę przeprowadzono pod względem legalności, gospodarności i rzetelności.

Prawidłowość wykorzystania i rozliczenia dotacji oraz realizacji dochodów poddanych kontroli została oceniona pozytywnie z nieprawidłowościami, z wyjątkiem obszaru dot. funduszu alimentacyjnego, który został oceniony negatywnie.

Oceny dokonano w oparciu o następujące ustalenia:

I. WYKORZYSTANIE I ROZLICZENIE DOTACJI CELOWYCH

Na realizację zadań objętych kontrolą Gmina Santok w 2013 r. otrzymała:

- w § 2010 - Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin) ustawami z budżetu państwa, za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego, dotacje w łącznej wysokości 3.003.036,26 zł.

Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia poniższe zestawienie:

Tabela 1. Dotacje celowe w § 2010.

kwoty w zł					
Dział	Rozdział	Nazwa rozdziału	Plan po zmianach	Wykonanie dotacji	Kwota niewykorzystanej dotacji
010	01095	Pozostała działalność	381.761,26	381.761,26	0,00
750	75011	Urzędy wojewódzkie	76.100,00	76.100,00	0,00
752	75212	Pozostałe wydatki obronne	800,00	800,00	0,00
	85203	Ośrodki wsparcia	163.800,00	163.800,00	0,00
	85212	Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	2.313.000,00	2.312.989,53	10,47
852	85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	11.967,00	11.966,40	0,60
	85295	Pozostała działalność	55.608,00	55.402,00	206,00
x	x	Ogółem	3.003.036,26	3.002.819,19	217,07

Ustalono, że dotacje zostały ujęte w budżecie Gminy na podstawie informacji otrzymanej z Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. - pismo FB-I.3110.24.2012.MRat z dnia 17.10.2012 r. Wszystkie zmiany planu dotacji dokonywane na podstawie zarządzeń Wojewody Lubuskiego

lub decyzji Ministra Finansów wprowadzone zostały do budżetu Gminy zarządzeniami Wójta lub Uchwałami Rady Gminy.

Dotację wykorzystano w kwocie 3.002.819,19 zł. Niewykorzystana dotacja wyniosła ogółem 217,07 zł. Zwrotu niewykorzystanej dotacji w rozdziałach: 85212, 85213 i 85295 dokonano na rachunek Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w dniu 30.12.2013 r. Z dotacji rozliczono się w terminie, zgodnie z art. 168 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn.: Dz.U. z 2013 r. poz. 885 ze zm.). Nie stwierdzono przekroczenia planu dotacji na zadania zlecone. Sprawdzono wydatki w poszczególnych rozdziałach klasyfikacji budżetowej, zgodnie z przyjętą metodyką kontroli.

Dotacje w rozdziałach: 01095, 75011, 75212 realizowane były przez Urząd Gminy w Santoku, natomiast w rozdziałach: 85203, 85212, 85213 i 85295 realizowane były przez gminną jednostkę budżetową - Ośrodek Pomocy Społecznej (OPS) w Santoku.

1. Dział 010 – Rolnictwo i łowiectwo, rozdział 01095 - Pozostała działalność

Skontrolowano wykorzystanie dotacji z tytułu zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej, na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 marca 2006 roku o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz. U. Nr 52, poz. 379 ze zm.).

W kontrolowanym okresie wydano 185 decyzji o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej na łączną kwotę 374.275,75 zł.

Skontrolowano 10 producentów rolnych na łączną kwotę 53.655,23 co stanowi 14,34% zwróconego podatku akcyzowego oraz 100% wydatków z tytułu kosztów realizacji zadania na kwotę 7.485,51 zł. Koszty obsługi na realizację zadania zostały wyliczone prawidłowo. Środki zostały przeznaczone na zakup materiałów biurowych, tonerów, artykułów biurowych oraz sprzętu komputerowego.

Wypłaty środków producentom rolnym dokonano na podstawie decyzji podpisanych przez Wójta lub Zastępcę Wójta na mocy upoważnienia z dnia 2 grudnia 2010 r.

Decyzje zostały sporządzone zgodnie z przepisami ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 267 ze zm.).

Roczne limity zwrotu podatku akcyzowego zostały wyliczone prawidłowo.

Wszystkie wymogi wynikające z ww. ustaw oraz przepisów wykonawczych zostały zachowane.

Skontrolowana dotacja została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem oraz prawidłowo ujęta w ewidencji księgowej. Wydatki zrealizowano w sposób rzetelny, legalny i gospodarny.

2. Dział 750 – Administracja publiczna, Rozdział 75011 – Urzędy Wojewódzkie

Skontrolowano 100% otrzymanej dotacji. Na podstawie zakresów czynności ustalono, że zadania zlecone z zakresu administracji rządowej wykonywane były w 2013 r. przez trzech pracowników

Urzędu Gminy, tj. Kierownika USC, inspektora ds. obronnych zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej oraz referenta ds. działalności gospodarczej i zabytków.

Dotację wykorzystano na wypłatę części wynagrodzeń, dodatkowego wynagrodzenia rocznego oraz składek na ubezpieczenia społeczne, składek na Fundusz Pracy dla ww. pracowników oraz na zakup m.in. druków, tonerów oraz zakup publikacji.

Gmina wykorzystwała w 100% otrzymaną z LUW dotację w wysokości 76.100,00 zł. Skontrolowana dotacja została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem oraz prawidłowo ujęta w ewidencji księgowej.

3. Dział 752 – Obrona narodowa, rozdział 75212 - Pozostałe wydatki obronne

Gmina otrzymała dotację w kwocie 800,00 zł, którą wykorzystano w całości. Skontrolowano 100% otrzymanej dotacji. Środki zostały przeznaczone na zakup m.in. materiałów biurowych, planszy oraz artykułów spożywczych w związku ze szkoleniem, które zostało przeprowadzone w dniu 16.09.2013 r. Skontrolowana dotacja została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem oraz prawidłowo ujęta w ewidencji księgowej.

4. Dział 852 - Pomoc społeczna

Urząd Gminy w Santoku otrzymał i przekazał na konto Ośrodka Pomocy Społecznej w Santoku dotację w dziale 852 – Pomoc społeczna w wysokości 2.544.375,00. Na podstawie zestawienia obrotów na rachunku Urzędu Gminy nr 57837200080000031620000003 ustalono, że dotacje były przekazywane w sposób umożliwiający terminową realizację przez OPS zadań zleconych.

W dniu 08.05.2009 r. Gmina podpisała umowę z InfoMonitor Biurem Informacji Gospodarczej Spółką Akcyjną. Przedmiotem umowy jest przekazywanie informacji gospodarczych dotyczących dłużników alimentacyjnych.

Wójt Gminy Santok udzielił Kierownikowi Ośrodka Pomocy Społecznej w Santoku stosownych upoważnień do prowadzenia spraw z zakresu administracji rządowej, które zostały objęte niniejszą kontrolą.

Za prowadzenie spraw dot. funduszu alimentacyjnego w badanych okresach (tj. okresy świadczeniowe: 2010/2011, 2011/2012 i 2012/2013) odpowiadały kolejno: Pani Anna Kunik, Aleksandra Kwiatkowska oraz Wioleta Kuncik-Ułańska.

Skontrolowano wydatki w poszczególnych rozdziałach klasyfikacji budżetowej:

4.1. Dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85212 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego

W toku kontroli ustalono, że w miesiącu kwietniu 2013 r. wystawiono ogółem 7 list wypłat na kwotę 187.862,00 zł. Do kontroli wybrano 10 decyzji, na podstawie których w miesiącu kwietniu 2013 r. wypłacono świadczenia rodzinne (5 decyzji) i świadczenia z funduszu alimentacyjnego (5 decyzji). Zatwierdzone do wypłaty świadczenia zostały wypłacone w ramach czterech list, tj.:

- lista przelewowa nr 000008/2013 z dnia 22.04.2013 r. zawierająca dane 53 świadczeniobiorców, którym wypłacono świadczenia z funduszu alimentacyjnego na kwotę 22.320,00 zł,
- lista przelewowa nr 000023/2013 z dnia 16.04.2013 r. zawierająca dane 398 świadczeniobiorców, którym wypłacono świadczenia rodzinne w łączną kwotę 127.973,00 zł, ze względu na awarię systemu bankowego świadczenia przelano w dwóch dniach, tj. 16.04.2013 r. (49.415,00 zł) oraz 17.04.2013 r. (78.558,00 zł),
- lista gotówkowa nr 000020/2013 z dnia 08.04.2013 r. zawierająca podpis jednego świadczeniobiorcy, któremu wypłacono świadczenie w dniu 16.04.2013 r. na kwotę 770,00 zł w kasie OPS w Santoku,
- lista gotówkowa nr 000007/2013 z dnia 17.04.2013 r. zawierająca podpisy 10 świadczeniobiorców, którym wypłacono świadczenia z funduszu alimentacyjnego w dniu 22.04.2013 r. na kwotę 3 900,00 zł w kasie OPS w Santoku.

W skontrolowanych teczkach świadczeniobiorców znajdowały się dokumenty potwierdzające prawo do korzystania z ww. świadczeń.

Świadczenia wypłacone na podstawie ww. zostały prawidłowo zakwalifikowano w §3110. Świadczenia zostały wypłacone przelewem na konta bankowe lub gotówką w kasie Ośrodka Pomocy Społecznej w Santoku. Listy zostały zadekretowane i zatwierdzone do wypłaty przez Główną Księgową i Kierownika OPS.

Przysługujące gminie 3% na koszty obsługi w rozdziale 85212 zostały wyliczone prawidłowo, stosownie do art. 33 ust. 2a ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 1456 ze zm.) oraz art. 31 ust. 3 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (jedn. tekst: Dz. U. z 2012 r. poz. 1228 ze zm.).

W 2013 roku zostały wydane 4 decyzje o zwrocie nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych i 1 decyzja o zwrocie nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego na łączną kwotę 1.888,35 zł wraz z odsetkami.

Skontrolowano wszystkie decyzje i stwierdzono, że do końca 2013 r. OPS odzyskał całą kwotę nienależnie pobraną przez świadczeniobiorców.

4.2. Dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej

Skontrolowano dotację na kwotę 1.841,40 zł, co stanowi 15,39% wykorzystanej dotacji w tym rozdziale. Na podstawie deklaracji ZUS P DRA, ZUS P RCA i ZUS P RZA za III kwartał 2013 r. oraz

ewidencji księgowej stwierdzono, że składki zdrowotne opłacane za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne zostały naliczone prawidłowo i odprowadzone terminowo na konto ZUS. Dane z deklaracji są spójne z kwotami wykazanymi w ewidencji księgowej.

4.3. Dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85295 – Pozostała działalność

Do kontroli wybrano 5 decyzji przyznających pomoc finansową dla osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego w okresie od kwietnia do grudnia 2013 r., wypłaconych w listopadzie 2013 r. stosownie do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 marca 2013 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu wspierania osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 413). Skontrolowane decyzje zostały wypłacone w ramach dwóch list, tj.:

- lista przelewowa nr 000109/2013 z dnia 18.11.2013 r. zawierająca dane 29 świadczeniobiorców, którym wypłacono dodatki do świadczenia pielęgnacyjnego na kwotę 5.800,00 zł,
- lista gotówkowa nr 000108/2013 z dnia 18.11.2013 r. zawierająca dane jednego świadczeniobiorcy, któremu wypłacono dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego w dniu 20.11.2013 r. na kwotę 200,00 zł.

Wypłacone świadczenia zostały prawidłowo zaklasyfikowane w § 3110. Wypłaty świadczeń dokonano przelewem na prawidłowe konta bankowe podane przez świadczeniobiorców oraz gotówką w kasie Ośrodka Pomocy Społecznej w Santoku. Pozostałą część dotacji w kwocie 1.608,00 zł wydatkowano na zapłatę części wynagrodzenia wraz ze składkami społecznymi i składkami na Fundusz Pracy dla pracownika zajmującego się świadczeniami rodzinnymi oraz na zakup materiałów biurowych i usług pocztowych. W skontrolowanych teczkach znajdowały się dokumenty potwierdzające prawo do korzystania z ww. świadczeń.

Skontrolowana dotacja została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem oraz dokonana w sposób rzetelny, legalny, gospodarny i prawidłowo zaksięgowana w ewidencji księgowej. Dokumenty księgowe zostały sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno – rachunkowym przez upoważnionych pracowników, zadekretowane i zatwierdzone do wypłaty.

4.4. Dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85203 Ośrodki wsparcia

Zgodnie z Zarządzeniem Nr 4/2005 Wójta Gminy Santok z dnia 23 lutego 2005 r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Santoku, w strukturze OPS funkcjonuje Środowiskowy Dom Samopomocy (ŚDS), który jest ośrodkiem wsparcia świadczącym usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Zgodnie z Uchwałą Nr XL/307/14 Rady Gminy Santok z dnia 26 czerwca 2014 r. w sprawie utworzenia Środowiskowego Domu Samopomocy Typu „A i B” w Santoku i nadania statutu, z dniem 1 stycznia 2015 r. ww. jednostka będzie funkcjonowała jako odrębny podmiot, nad którym nadzór będzie sprawował Wójt Gminy Santok.

Na funkcjonowanie Środowiskowego Domu Samopomocy w 2013 r. OPS w Santoku otrzymał dotację w wysokości 163.800,00 zł. W ramach niniejszej kontroli sprawdzono wydatki na łączną kwotę 28.693,00 zł, co stanowi 17,52% dotacji wykorzystanej w rozdziale 85203.

Wydatki zostały skontrolowane na podstawie ewidencji księgowej na koncie 852 85203 130 01. Kontroli poddano wydatki w następujących paragrafach:

- § 4170 wynagrodzenia bezosobowe – na kwotę 1.000,00,
- § 4210 zakup materiałów i wyposażenia – na kwotę 13.992,00,
- § 4260 zakup energii – na kwotę 3.000,00,
- § 4300 zakup usług pozostałych – na kwotę 4.950,00,
- § 4370 opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych (...) na kwotę 800,00,
- § 4430 różne opłaty i składki – na kwotę 3.342,00,
- § 4700 szkolenia pracowników (...) – na kwotę 1.609,00.

Skontrolowane środki zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem i prawidłowo ujęte w ewidencji księgowej. Dokumenty księgowe zostały prawidłowo zadekretowane, zatwierdzone do wypłaty oraz sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno – rachunkowym przez upoważnione osoby.

W dniu przeprowadzenia kontroli z usług ŚDS korzystało 15 osób. Kontroli poddano 10 decyzji określających zasady korzystania przez świadczeniobiorców z usług ŚDS w okresie od 02.01.2013 r. do 31.12.2013 r. Na mocy decyzji podpisanych przez Kierownika OPS, dziewięć osób korzystających z usług placówki zostało zwolnionych z obowiązku ponoszenia opłaty z uwagi na kryterium dochodowe, tj. na podstawie art. 51 b ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (jedn. tekst: z 2013 r. poz. 182 ze zm.).

Jedna osoba została zwolniona z ww. obowiązku na podstawie art. 51 b ust. 6, tj. na wniosek zainteresowanego, z uwagi na jego sytuację finansową i życiową.

W teczkach świadczeniobiorców znajdowały się dokumenty potwierdzające prawo do nieponoszenia opłat z tytułu korzystania z usług ŚDS.

II. REALIZACJA DOCHODÓW BUDŻETU PAŃSTWA

Zgodnie ze sprawozdaniem Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, za IV kwartał 2013 r. Gmina Santok uzyskała dochody związane z realizacją zadań w rozdziałach 75011 oraz 85212 na łączną kwotę 47.763,73 zł.

Szczegółowe dane przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Dochody z realizacji zadań zleconych.

kwoty w zł									
Dział	Rozdział	Nazwa rozdziału	§	Należności (ogółem)	Dochody wykonane (ogółem)	Zaległości (ogółem)	Dochody budżetu państwa przekazane do LUW	Czy dochody ustalono i przekazano na konto LUW w prawidłowej wysokości?	Czy dochody przekazywano na konto LUW terminowo?
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
750	75011	Urzędy wojewódzkie	0690	403,00	403,00	0,00	382,85	TAK	NIE
852	85212	Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	0970	477 155,66	7 319,25	469 836,41	3 659,64	NIE	TAK
			0920	312 852,57	5 855,00	306 997,57	5 855,00	TAK	TAK
			0980	1 112 747,38	34 186,48	1 078 560,90	20 495,64	NIE	TAK
x	x	Ogółem	x	1 903 158,61	47 763,73	1 855 394,88	30 393,13	x	x

1. Dział 750, rozdział 57011 – Urzędy Wojewódzkie

Ewidencja należności w rozdziale 75011 prowadzona jest w UG w Santoku.

Dochody zostały uzyskane z tytułu opłat za udostępnienie danych zgromadzonych w zbiorze meldunkowym, ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych, zbiorze PESEL oraz ogólnokrajowej ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych, stosownie do § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie wysokości opłat za udostępnienie danych ze zbiorów meldunkowych, ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych, zbioru PESEL, ogólnokrajowej ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych oraz sposobu wnoszenia tych opłat (Dz. U. Nr 207 poz. 1298).

W toku kontroli ustalono, że w 2013 r. uzyskano dochody z tytułu udostępniania danych osobowych na łączną kwotę 403,00 zł. Są to opłaty w kwocie 31,00 zł za 13 wniosków, które wpłynęły do USC w Santoku. Na konto LUW przekazano prawidłową kwotę 382,85 zł, tj. 95% wykonanych dochodów, jednakże z naruszeniem terminów, o których mowa art. 255 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Nie nalicza się odsetek od nieterminowego przekazania dochodów, zgodnie z art. 54 §1 pkt 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (jedn. tekst: Dz. U z 2012 r. poz. 749 ze zm.).

W trakcie kontroli ustalono także, że dochody gromadzone były na niewłaściwym koncie. Skarbnik Gminy wyjaśniła, że „(...) nieprawidłowość wynikająca z braku zachowania terminów przekazywania opłat za udostępnianie danych spowodowana była tym, że środki wpływały na rachunek bankowy depozytu i księgowane były na koncie 240 – „Pozostałe rozrachunki”. Od 2014 r. został on zmieniony na rachunek bankowy Budżetu JST a ewidencja prowadzona jest na koncie 224 – Rozrachunki budżetu”, w związku z czym terminowość przekazywania tej opłaty została zachowana.”

2. Dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85212 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego.

Skontrolowano należności i dochody w następujących paragrafach:

- §0920 – Pozostałe odsetki – są to odsetki naliczone z tytułu nieterminowych zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- §0970 – Wpływy z różnych dochodów – są to należności z tytułu zaliczki alimentacyjnej,
- §0980 – Wpływy z tytułu zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego,

Zarządzeniem Nr 3/2010 z dnia 29.10.2010 r. Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej ustalił zasady polityki rachunkowości dla OPS w Santoku.

Jednostka prowadzi księgi rachunkowe korzystając z programu FK FoKa opracowanego przez SPUTNIK SOFTWARE. Ewidencja księgowa należności dłużników alimentacyjnych księgowana jest na koncie 221 – należności z tytułu dochodów budżetowych. Zgodnie z Zarządzeniem nr 2/2013 z dn. 28.02.2013 r. ws. aktualizacji przyjętych zasad polityki rachunkowości, do obsługi dłużników alimentacyjnych wykorzystywany jest program Signity. System umożliwia prowadzenie analityki dłużników alimentacyjnych zawierającej kwotę zobowiązania wraz z ustawowymi odsetkami z uwzględnieniem wszystkich ewentualnych wpłat dokonanych przez dłużnika lub komornika sądowego/skarbowego zaliczanych na poczet zwrotu należności dłużnika z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego oraz zmiany wysokości zasądzonych alimentów. Wszystkie wpłaty zaliczane na poczet zwrotu należności dzielone są na kwotę stanowiącą dochód własny gminy wierzyciela, gminy dłużnika oraz kwoty będącej dochodem budżetu państwa wraz z ustawowymi odsetkami. Na podstawie kwartalnego raportu - zestawienie naliczonych odsetek od dłużników z tyt. wypłaty funduszu alimentacyjnego przygotowanego i wydrukowanego z oprogramowania na ostatni dzień kwartału, dokonywany jest przypis syntetyczny należnych ustawowych odsetek.

W toku kontroli ustalono, że wystąpiły różnice pomiędzy sprawozdaniem Rb-27ZZ za IV kwartał 2013 r., ewidencją księgową oraz programem Sygnity w odniesieniu do funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej.

Szczegółowe dane przedstawia poniższa tabela.

Fundusz alimentacyjny i zaliczka alimentacyjna	Należność	Zaległość
Ewidencja księgowa konta 221	1 589 903,04	1 548 397,31
Ewidencja w programie Sygnity	1 589 867,78	1 547 713,44
Sprawozdanie RB 27ZZ	1 589 903,04	1 548 397,31
Różnica:	35,26	683,87

Różnica w zaległościach pomiędzy ewidencją księgową a danymi w programie Sygnity stanowi kwotę 683,87 zł. Zgodnie z wyjaśnieniem Pani Ireny Dziubałowskiej – Kierownika OPS w Santoku, różnica

między ewidencją księgową na koncie 221 a programem Sygnity odnośnie zaległości w kwocie 678,61 zł wynika z wpłat przekazanych przez komorników sądowych na konto OPS w Santoku w styczniu 2013 r., a zaewidencjonowanych w programie Sygnity w grudniu 2013 r. Pozostała różnica w kwocie 5,26 zł wynikała z błędnego wprowadzenia danych do programu Sygnity.

Różnica pomiędzy należnościami w programie Sygnity i ewidencji księgowej w kwocie 35,26 zł jest spowodowana błędnym zaksięgowaniem na koncie 221 wpłaty w wysokości 100 zł na poczet zaliczki alimentacyjnej zamiast na spłatę funduszu alimentacyjnego. W konsekwencji Gmina dokonała błędnego podziału dochodów pomiędzy budżetem państwa a budżetem Gminy wg proporcji 50/50%. Powyższa wpłata została prawidłowo wskazana i rozliczona w programie Sygnity, tj. należność główna 70,00 zł (60% budżet państwa – 42,00 zł, 20% gmina wierzyciela – 14,00 zł, 20% gmina dłużnika – 14,00 zł) i odsetki 30,00 zł.

Ponadto ustalono, że w sprawozdaniu Rb-27ZZ za IV kwartał 2013 r. w § 0980 wskazano niewłaściwą kwotę dochodów przekazanych do LUW (która nie stanowi min. 60% wykonanych dochodów z tytułu funduszu alimentacyjnego). Kwota ta stanowi wartość 16,24 zł i wynika z błędu rachunkowego OPS.

W trakcie czynności kontrolnych OPS podjął działania zmierzające do skorygowania nieprawidłowości, tzn. Główna Księgowa OPS skierowała do Urzędu Gminy pismo z prośbą o prawidłowy podział dochodów.

Zgodnie z wyjaśnieniami Skarbnika Gminy *„kwota w wysokości 16,24 zł, która została błędnie zakwalifikowana do innych gmin (...) zostanie przekazana na konto LUW niezwłocznie po dokonaniu niezbędnych korekt w budżecie Gminy Santok”*.

W trakcie czynności kontrolnej ustalono, że Gmina nie przekazała do budżetu państwa kwoty 3,40 zł, która stanowiła 20% dochodów uzyskanych z tytułu spłaty zadłużenia przez dłużnika alimentacyjnego, dla którego nie można było ustalić miejsca zamieszkania. Nieprawidłowość została skorygowana w trakcie kontroli. Gmina przekazała na konto LUW ww. kwotę w dniu 14 sierpnia 2014 r. Nie nalicza się odsetek od nieterminowego przekazania dochodów, zgodnie z art. 54 §1 pkt 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (jedn. tekst: Dz. U z 2012 r. poz. 749 ze zm.).

Zgodnie ze sprawozdaniem Rb27-ZZ za IV kwartał 2013 r. zaległość na dzień 31.12.2013 r. z tytułu należności głównej i odsetek w funduszu alimentacyjnym wyniosła 1.385.558,47 zł, a z tytułu zaliczki alimentacyjnej 469.836,41 zł. Łączne zadłużenie w rozdziale 85212 wyniosło 1.855.394,88 zł.

Odsetki od wypłaconych świadczeń z tytułu funduszu alimentacyjnego były naliczane i ewidencjonowane raz na kwartał, co jest zgodne z art. 40 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (jedn. tekst: Dz. U. z 2013 r. poz. 885 ze zm.).

Zgodnie z programem kontroli, początkowo skontrolowano terminowość podejmowanych działań wobec wybranych 10 dłużników w funduszu alimentacyjnym za okresy świadczeniowe 2010/2011, 2011/2012 i 2012/2013. Z uwagi na wykryte nieprawidłowości rozszerzono próbę o 50%, tj. ostatecznie skontrolowano działania OPS wobec 15 dłużników alimentacyjnych. Sprawdzone stosowanie przepisów ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (jedn. tekst: Dz. U z 2012 r. poz. 1228 ze zm.), ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 267 ze zm.), ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 1015 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137, poz. 1541 ze zm.).

Zgodnie z programem Sygnity, wg stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. zaległości w funduszu alimentacyjnym posiadało 113 dłużników.

Skontrolowano podejmowane działania wobec 15 dłużników, w tym 12 dłużników, dla których Gmina Santok była jednocześnie organem właściwym wierzyciela i organem właściwym dłużnika. Wszyscy dłużnicy zostali zgłoszeni do biura informacji gospodarczej, zgodnie z art. 8 a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Zespół kontrolny ustalił, że w okresach świadczeniowych objętych kontrolą, tj. 2010/2011, 2011/2012 i 2012/2013, Gmina Santok jako organ właściwy dłużnika, w przypadku wszystkich 12 osób, nie podjęła żadnych działań wynikających z art. 5 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. W przypadku czterech dłużników podjęto działania (wezвано na przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego) dopiero w styczniu 2014 r.

W przypadku dwóch dłużników nie wydano decyzji o zwrocie wypłaconych świadczeń za okres świadczeniowy 2012/2013 na łączną kwotę 10.800,00 zł. Ponadto w jednym przypadku wobec dłużnika nie podjęto próby doręczenia decyzji o zwrocie należności za okres 2011/2012 na kwotę 2.000,00 mimo tego, iż OPS posiadał informację o przebywaniu zobowiązanego w Zakładzie Karnym. W ramach próby ustalono, że nie sporządzono tytułów wykonawczych do 6 należności na łączną kwotę 28.800,00 zł. W ww. przypadkach nie wystawiono tytułów wykonawczych, a więc nie podjęto czynności zmierzających do wyegzekwowania należności. Czynny te wypełniają znamiona określone odpowiednio w art. 5 ust 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (jedn. tekst: Dz. U z 2013 r. poz. 168).

W toku czynności ustalono, że we wszystkich pozostałych badanych sprawach dot. dłużników alimentacyjnych tytuły wykonawcze były wystawione z dużym opóźnieniem, tzn. w przypadku 8 należności tytuły sporządzono w okresie 2-6 miesięcy od wydania decyzji o zwrocie należności, w przypadku 8 zobowiązań tytuły sporządzono w okresie 6-12 miesięcy od wydania decyzji o zwrocie należności, w przypadku 9 - sporządzono tytuły w okresie powyżej roku od wydania decyzji o zwrocie

należności. W odniesieniu do dwóch należności za okres świadczeniowy 2010/2011 sporządzono tytuły wykonawcze w dniu 13 sierpnia br., tj. w trakcie kontroli.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami Zespół kontrolny zwrócił się do Kierownika OPS z prośbą o wyjaśnienia dot. zaistniałych sytuacji. W następstwie tego Kierownik OPS złożyła wyjaśnienia i podjęła działania zmierzające do usunięcia wskazanych nieprawidłowości, tzn.

- wobec trzech dłużników podjęto próbę ustalenia miejsca pobytu,
- jednemu dłużnikowi doręczono decyzję z 2013 r. o zwrocie należności za okres świadczeniowy 2011/2012,
- wezwano na wywiad alimentacyjny czterech dłużników,
- wobec jednego dłużnika skierowano do PUP informację o potrzebie aktywizacji zawodowej,
- wobec dwóch dłużników skierowano wnioski do Prokuratury o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 §1 kodeksu karnego,
- w sprawie dwóch dłużników skierowano wnioski do starosty o zatrzymanie prawa jazdy.

Ponadto, w trakcie kontroli ustalono, że w sprawie dot. dłużnika alimentacyjnego, który w danym okresie świadczeniowym posiadał zobowiązanie na kwotę 3.600,00 zł wraz odsetkami, została wydana decyzja administracyjna z dnia 29 maja 2012 r. znak: 02/FA/DNR/05/2012, rozkładająca na raty spłatę jedynie części zadłużenia alimentacyjnego, tj. kwoty 60 zł, na 3 raty po 20 zł. Ww. decyzja została podpisana przez Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Santoku - Panią Irenę Dziubałtowską, na mocy posiadanego upoważnienia. Z dokumentacji przedstawionej do kontroli wynika, iż pismem z dnia 20 kwietnia 2012 r. dłużnik zwrócił się do Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej z prośbą o umorzenie należności. W kolejnym piśmie z dnia 22 maja 2012 r. wnioskodawca poinformował organ, iż w dalszym ciągu wnosi o umorzenie sugerując, iż jest w stanie spłacać należność po 20 zł miesięcznie. Mając na uwadze powyższe należy uznać, że wydana decyzja jest wadliwa i nie rozstrzyga sprawy co do jej istoty.

Wójt Gminy Santok wyjaśnił, że *„(...) w kontekście poczynionych ustaleń i czasowego charakteru rozstrzygnięcia organ rozważa wycofanie decyzji z obrotu prawnego”*.

Zgodnie ze sprawozdaniem Rb-27ZZ za IV kwartał 2013 r. kwota dochodów z tytułu zobowiązań alimentacyjnych (zaliczka alimentacyjna i fundusz alimentacyjny) wraz z odsetkami wyniosła 47.360,73 zł, co w odniesieniu do należności stanowi 2,49%.

W trakcie kontroli ustalono, że część korespondencji była nadawana bez potwierdzenia odbioru, w wyniku czego w dokumentacji brak jest dowodów skutecznego jej doręczenia (dot. głównie zawiadomień o powstaniu zobowiązania alimentacyjnego oraz zawiadomień o wszczęciu postępowania administracyjnego).

Kierownik OPS wyjaśniła, że *„zawiadomienia o powstaniu zadłużenia oraz zawiadomienia o wszczęciu postępowania w związku ze zwrotem należności są wysyłane bez zwrotnego potwierdzenia z powodu*

trudności w wygospodarowaniu środków na zakup znaczków pocztowych. Wszystkie w/w pisma są wpisywane w zeszycie ewidencji wysłanych listów”.

Ustalenia przedstawione w niniejszym punkcie wskazują na brak właściwego nadzoru Kierownika OPS nad działalnością tej jednostki oraz nienależyte sprawowanie kontroli zarządczej.

III. SPRAWOZDAWCZOŚĆ BUDŻETOWA

W trakcie kontroli sprawdzono następujące sprawozdania:

- sprawozdania kwartalne Rb-50 o wydatkach związanych z wykonaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego, które zostały terminowo przekazane do LUW. Dane ujęte w sprawozdaniu Rb-50 za IV kwartał 2013 rok są zgodne z ewidencją księgową. Dane zostały przedstawione w sposób rzetelny, prawidłowy pod względem formalno – rachunkowym i merytorycznym;
- sprawozdania kwartalne Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, które zostały terminowo przekazane do LUW. Dane ujęte w sprawozdaniu Rb-27ZZ za IV kwartał 2013 rok są przedstawione w sposób nierzetelny z uwagi na niezgodności w rozdziale 85212.
- sprawozdania kwartalne Rb-ZN o stanie zobowiązań oraz należności Skarbu Państwa z tytułu wykonywania przez jednostki samorządu terytorialnego zadań zleconych, zostały terminowo przekazane do LUW. Dane ujęte w sprawozdaniu Rb-27ZZ za IV kwartał 2013 rok są przedstawione w sposób nierzetelny z uwagi na niezgodności w rozdziale 85212.

IV. PODSUMOWANIE

Ocenę skontrolowanej działalności dokonano w oparciu o następujące ustalenia:

1. wystąpiły różnice w należnościach z tytułu funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej pomiędzy ewidencją księgową na koncie 221, a programem Sygnity na kwotę 35,26 zł; prawidłowa kwota została wykazana w programie Sygnity,
2. wystąpiły różnice w zaległościach z tytułu funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej pomiędzy ewidencją księgową na koncie 221, a programem Sygnity na kwotę 683,87 zł; prawidłowa kwota została wskazana w ewidencji księgowej,
3. wystąpił błąd rachunkowy podczas wyliczania przez OPS 60% od kwoty wyegzekwowanej należności głównej z tytułu funduszu alimentacyjnego, którą należało przekazać dla budżetu państwa; kwota została zaniżona o 16,24 zł,

4. Gmina nie przekazała do budżetu państwa kwoty 3,40 zł, która stanowiła 20% dochodów uzyskanych z tytułu spłaty zadłużenia przez dłużnika alimentacyjnego, dla którego nie można było ustalić miejsca zamieszkania (nieprawidłowość została skorygowana w trakcie kontroli),
5. dochody z tytułu opłat za udostępnienie danych zgromadzonych w zbiorze meldunkowym (...) były przechowywane na rachunku bankowym depozytu i księgowane na niewłaściwym koncie, tj. na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki”,
6. dochody z tytułu opłat za udostępnienie danych zgromadzonych w zbiorze meldunkowym (...) w wysokości 382,85 zł były nieterminowo przekazane do budżetu państwa,
7. w przypadku dwóch dłużników nie wydano decyzji o zwrocie wypłaconych świadczeń za okres świadczeniowy 2012/2013 na łączną kwotę 10.800,00 zł, co stanowi podejrzenie naruszenia dyscypliny finansów publicznych,
8. nie wystawiono tytułów wykonawczych, a więc nie podjęto czynności zmierzających do wyegzekwowania 6 należności budżetu państwa na łączną kwotę 28.800,00 zł, co stanowi podejrzenie naruszenia dyscypliny finansów publicznych,
9. tytuły wykonawcze były wystawione z dużym opóźnieniem, tzn. w przypadku 8 należności tytuły sporządzono w okresie 2-6 miesięcy od wydania decyzji o zwrocie należności, w przypadku 8 zobowiązań – w okresie 6-12 miesięcy, w przypadku 9 - w okresie powyżej roku od wydania decyzji o zwrocie należności,
10. zaniechano wypełniania lub nienależycie wypełniono obowiązki wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, min. nie podejmowano odpowiednich czynności w odniesieniu do dłużników alimentacyjnych i nie dochodzących należności, wydano wadliwą decyzję administracyjną dot. rozłożenia na raty zobowiązania.

W pozostałym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień.

Osobami odpowiedzialnymi za stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia są:

- Pan Stanisław Chudzik – Wójt Gminy Santok – za brak wystarczającego nadzoru nad obszarami, w których stwierdzono uchybienia i nieprawidłowości,
- Pani Wanda Jurek - Skarbnik Gminy (w zakresie nieprawidłowości w ewidencjonowaniu i nieterminowym przekazywaniu dochodów budżetu w rozdziale 75011, nieprawidłowości dot. rozdziału 85212 oraz nierzetelnym sporządzeniu sprawozdania Rb- 27ZZ oraz Rb-ZN za IV kwartał 2013 r.),
- Pani Magdalena Mańturzyk - pracownik ds. księgowości budżetowej (w zakresie nieprawidłowości w ewidencjonowaniu i nieterminowym przekazywaniu dochodów budżetu w rozdziale 75011),
- Pani Celina Korejwo – Główna Księgowa OPS (błędy księgowe dot. rozdziału 85212, a w konsekwencji nierzetelne sporządzenie i przekazanie do UG sprawozdań Rb-27ZZ i Rb-ZN).

Osobami odpowiedzialnymi za zaniechanie wypełniania lub nienależyte wypełnianie obowiązków wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów są:

- Pani Irena Dziubałowska – Kierownik OPS (niewłaściwy nadzór nad realizacją przez OPS zadań dot. funduszu alimentacyjnego),
- Pani Anna Kunik – pracownik ds. funduszu alimentacyjnego (zatrudniony od 02.10.2009 r. – nadal; nieobecność usprawiedliwiona w okresie 16.11.2011 r. – 01.03.2013 r.),
- Pani Aleksandra Kwiatkowska - pracownik ds. funduszu alimentacyjnego (zatrudniona na zastępstwo w okresie 01.12.2011 r. – 16.12.2012 r. (nieobecność usprawiedliwiona w okresie od 03.09.2012 r.)),
- Pani Wioleta Kuncik-Ułańska - pracownik ds. funduszu alimentacyjnego (zatrudniona na zastępstwo w okresie 17.12.2012 r. – 28.02.2013 r.).

Celem uniknięcia w przyszłości nieprawidłowości i uchybień, działając na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), zalecam:

1. zwiększenie nadzoru nad prawidłową realizacją przez OPS obowiązków wynikających z realizacji ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
2. zweryfikowanie i uzgodnienie stanu należności i zaległości z tytułu funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej oraz należności z tytułu odsetek od funduszu alimentacyjnego między ewidencją syntetyczną w programie księgowym a ewidencją analityczną w programie do prowadzenia funduszu alimentacyjnego;
3. terminowe ustalanie i dochodzenie należności z tytułu zobowiązań alimentacyjnych;
4. terminowe przekazywanie dochodów do budżetu państwa uzyskanych z tytułu udostępniania danych zgromadzonych w zbiorze meldunkowym (...);
5. rzetelne sporządzanie sprawozdań budżetowych.

W odniesieniu do ustaleń dot. przekazania przez Gminę Santok do budżetu państwa zaniżonych dochodów w rozdziale 85212 nie formułuje się zaleceń z uwagi na fakt, że w dniu 30 września 2014 r. Gmina przekazała należną kwotę (tj. 16,22 zł – wynikającą z prawidłowego naliczenia 60% od wyegzekwowanej należności głównej z tytułu funduszu alimentacyjnego oraz 22,00 zł – kwotę wynikającą z prawidłowego zaksięgowania dochodów na fundusz alimentacyjny, która wcześniej została błędnie zaewidencjonowana jako dochody z tytułu zaliczki alimentacyjnej).

Na podstawie art. 46 ust. 3 pkt. 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej, oczekuję w terminie 30 dni liczonym od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o wykonaniu zaleceń oraz o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia.

wz. WOJEWODY LUBUSKIEGO

Jan Świrepo

Wicewojewoda Lubuski